

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244913
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244913.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľa: H. I., B. F., J., Š. Č., XX, E., zastúpeného advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s.r.o., Bratislava so sídlom Radlinského č. 2, IČO: 35 955 341, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o zaplatenie náhrady škody vo výške 3.478,85€ s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.februára 2014, č.k. 10 C 158/2012-662 a proti uzneseniam tohto istého súdu č.k. 10 C 158/2011-678 zo dňa 3.apríla 2014 a č.k. 10 C 215/2012-680 zo dňa 3.apríla 2014, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .
Odvolací súd napadnuté uznesenia č.k. 10 C 158/2012-678 zo dňa 3.4.2014 a č.k. 10 C 158/2012-680 zo dňa 3.4.2014 **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 3.478,85€ s príslušenstvom predstavujúcu náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE (ďalej len "PDSI") a obchodníka s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej len "obchodník s CP"). Ďalej prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a rozhodol, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke prvostupňový súd odôvodnil ustanoveniami § 3 ods.1,2, § 9 ods.1,2, § 15 ods.1, § 17 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 127 ods. 2, § 128 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, keď z obsahu návrhu je zrejmé, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáha náhrady škody titulom zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd nárok posudzoval v intenciách tohto zákona. Prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ bol členom družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE, do tohto družstva vložil členský vklad, avšak vzhľadom na rozhodnutie o vystúpení z Družstva mu členstvo zaniklo rozhodnutím predstavenstva družstva podľa čl. 16 ods.3 Stanov družstva k 30.03.2011, čím mu vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu. Na základe schváleného prospektu investície Úradom pre finančný trh UTF -002/2002/ SPI z 21.03.2002, právoplatný 28.03.2002, bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Prospekt investície bol informačným dokumentom, z obsahu ktorého investori získavali informácie pre ich investičné rozhodnutie. Zo Zmluvy o zriadení portfólia z 02.06.2008 mal súd preukázané založenie zmluvného vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. Predmetná zmluva bola Obchodníkom s cennými papiermi vypovedaná listom z 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Po tomto úkone Družstvo listom z 15.04.2010

požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. V tomto čase Družstvo však nepodalo žalobu voči Obchodníkovi s cennými papiermi o náhradu škody, ale žiadalo NBS aby situáciu riešila. Na základe zisteného skutkového stavu do 01.06.2010 - NBS ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch postupovali správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo NBS povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplývali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva a ani po rokovaní so štatutárom Družstva ako aj s ostatnými štatutármi dcérskych spoločností družstva. Obsah prerokovaných skutkových okolností o činnosti Družstva mal súd preukázaný zo zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí v činnosti družstiev z 24.08.2007. Družstvo dňa 10.10.2007 doručilo NBS list s tým, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh z dôvodov v liste špecifikovaných. Družstvo sa vyjadrilo k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, že vtedajší stav zodpovedal dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDINGU, a.s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami. Podľa názoru Družstva narušenie tohto systému by mohlo týmto spoločnostiam spôsobiť značné škody ako aj na druhej strane náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu a jeho dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ktorých emitentami by boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI HOLDING, a.s.. Družstvo zdôraznilo, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä dobrou investičnou stratégiou družstiev, pričom bola vyslovená obava, že jej zmenou by mohlo prísť k ich ohrozeniu, resp. narušeniu dôveryhodnosti družstiev, ak by nebolo naďalej zo strany ich členov možné, aby jednotlivé družstvá boli naďalej schopné plniť svoje záväzky. Za vyše päťročné obdobie pôsobenia družstiev na slovenskom finančnom trhu nebola evidovaná ani jedna sťažnosť zo strany členov družstiev a taktiež družstvám nebolo zrejmé, že by NBS disponovala nejakou sťažnosťou voči jednotlivým družstvám. Družstvo až listom doručeným NBS dňa 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. potom, čo mu Obchodník CP vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporcu mal súd preukázané, že NBS vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste. NBS v tomto období vyzvala Družstvo listom z 20.04.2010, aby predložilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby Družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže NBS zistila, že podstatná časť prospektu investície sa stala neaktuálna. Z obsahu listinných dôkazov mal súd ďalej preukázané, že Družstvo predložilo NBS dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Týmto bolo začaté konanie, ktoré bolo podľa § 21ods.1 písm. a) zákona č.747/2004 Z.z. prerušené rozhodnutím OPK-5664/1-2/2010 z 10.05.2010 na čas, kedy Družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd žiadosti nedostatky neodstránilo, v dôsledku čoho NBS rozhodnutím OPK -5664/1-5/2010 z 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k prospektu investície, zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady NBS číslo GUV-1744/2010 z 08.12.2010, právoplatné 16.12.2010. NBS súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods.4 zákona č.566/2001 Z.z. za porušenie ustanovenia §129 ods.3 v spojení s ustanovením §128 ods.1 písm. b), c) a h) ZoCP a §125c ods.1 v spojení s §127ods.4 ZoCP, rozhodnutím ODT -10890-4/2010 z 30.05.2011, právoplatné 18.07.2011. Týmto rozhodnutím NBS Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže NBS takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala. NBS na základe získaných poznatkov o činnosti Družstva ako aj Obchodníka s CP, podala dňa 27.07.2010 orgánom činným v trestnom konaní oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Podľa uznesenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, vyšetrovateľa odboru boja proti korupcii č. k. ČVS:PPZ-153/BPK-B-2010 zo 16. 11. 2010, bolo dňa 10.08.2010 začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Prvostupňový súd vznik škody titulom nesprávneho úradného postupu posudzoval v zmysle § 9 zákona č.514/2003 Z.z., keď navrhovateľ bola povinný preukázať zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad Družstvom, ktorého bola členkou. Zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody musia byť splnené kumulatívne bez ohľadu na zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Podľa názoru súdu navrhovateľ nepreukázal, že by NBS vo vzťahu k Družstvu nesprávne úradne postupovala. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že NBS až od účinnosti zákona č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch od 01.06.2010

bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt- Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ustanoveniami zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, so zákonom č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch a zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom. Vzhľadom na uvedené prvostupňový súd návrh zamietol z dôvodu, že navrhovateľ nepreukázal už prvú z troch podmienok vzniku zodpovednosti za vznik škody a to nesprávny úradný postup NBS a z dôvodu hospodárnosti konania sa s ostatnými podmienkami vzniku zodpovednosti štátu výškou škody a príčinnou súvislosťou s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad Družstvom, nezaoberal.

Prvostupňový súd ďalej poukázal nato, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Navrhovateľ si svoj nárok na náhradu škody uplatnil v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I sp.zn. 3K 95/2010 voči úpadcovi - Družstvu, ktorého členom bol čo znamená, že v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nevyožiteľnosti pohľadávky poškodeného - navrhovateľa ako predpokladu vzniku škody spôsobenej štátom odvíja až odo dňa, keď pominú účinky vyhláseného konkurzu alebo až vtedy, keď nebude nárok navrhovateľa na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu uspokojený. Pohľadávka navrhovateľa bola síce správcom konkurznej podstaty popretá /čo však neznamená, že počas incidenčného konania pohľadávku navrhovateľa neuzná, navrhovateľ si uplatnil pohľadávku na tunajšom súde incidenčnou žalobou. Súd doposiaľ o incidenčnej žalobe navrhovateľa nerozhodol a konkurz nie je ukončený, preto nie je možné ustáliť výšku škody, ktorá navrhovateľovi vznikla a návrhy na začatie konania o zaplatenie škody je možné považovať za predčasne podané.

S poukazom na tieto skutočnosti prvostupňový súd vyhodnotil žalobu za predčasne podanú a to aj z dôvodu, že navrhovateľ ako bývalý člen družstva, ktorý sa stane v dôsledku nevyplatených finančných prostriedkov družstvom veriteľom družstva, si svoje nároky na náhradu škody môže uplatniť v zmysle ustanovenia §243a ods.4 Obchodného zákonníka za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ustanovenia §244 Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník v § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 explicitne zakotvuje, že každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, že každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a taktiež, že ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva voči členom predstavenstva družstva, ktorí ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Existencia pohľadávky navrhovateľa na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom Družstva vylučuje možnosť, podľa názoru súdu, aby sa navrhovateľ domáhal náhrady škody voči štátu podľa zákona č.514/2003 Z.z..

Podľa názoru prvostupňového súdu v danom prípade je právne relevantným prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla NBS dopustiť zanedbaním dohľadu len vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Len v prípade takéhoto nesprávneho úradného postupu by prichádzalo do úvahy, že v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom by navrhovateľovi vznikla škoda. Navrhovateľ poukázal, že mu vznikla škoda aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu zo strany NBS nad činnosťou Obchodníka s CP, pričom uviedol, že Družstvo poskytovalo finančné prostriedky potom, ako ich získalo od neho Obchodníkovi s CP na základe zmluvy o riadení portfólia. Medzi Družstvom a Obchodníkom s CP tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci zmluvy povinní plniť z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že Obchodník s CP si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojej pohľadávky nedomohlo voči Obchodníkovi s CP titulom nároku vyplývajúcim zo zmluvy, bolo by možné (teoreticky) dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s CP. V priamej príčinnej súvislosti s prípadným preukázaným nesprávnym úradným postupom nad dohliadaným subjektom - Obchodníkom s CP mohla vzniknúť škoda len na strane Družstva, čo je však subjekt odlišný od navrhovateľa. Podľa názoru súdu z vyššie uvedených dôvodov je prípadný nesprávny úradný postup NBS vyplývajúci z dohľadu nad Obchodníkom s CP v danom prípade právne irelevantný, pretože na strane navrhovateľky

nedošlo k vzniku škody v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s CP, preto sa súd takýmto prípadným nesprávnym úradným postupom ani nezaoberal.

Odporca v konaní preukázal, že NBS dohľad nad dohliadaným subjektom - Družstvom nezanedbala, keď Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s ustanoveniami § 125 až 128 ZoCP. V súlade s uvedenými stanovami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP), t.j. či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o riadení, resp. portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyť výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP). NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. NBS až od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície. Slovenská republika ako štát, nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami družstva a Obchodným zákonníkom. Navrhovateľ ako člen Družstva (podnikateľského subjektu) neinvestoval predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv, ale práve naopak členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a Stanov PDSI. Navrhovateľ nepreukázal, že počas členstva v Družstve realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z členstva tak, že by aktívne zasahoval do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hrozacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti prvostupňový súd návrh zamietol.

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa ďalej zamietol návrh navrhovateľa na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie konštatujúc, že rozhodnutie Súdného dvora EÚ o navrhovateľom položených otázkach nie je nevyhnutné pre meritórne rozhodnutie veci. Návrh na začatie prejudiciálneho konania zamietol aj z dôvodu, že nie je súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal z dôvodu, že tento si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli. Proti tomuto rozsudku a to proti výroku, ktorým súd návrh vo veci samej zamietol podal v zákonom stanovenej lehote odvolania navrhovateľ, ktorý žiadal aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil, návrh v celom rozsahu vyhovel a zaviazal odporcu k náhrade trov konania, alternatívne žiadal rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu a nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa jej výkladu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval. Postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na ňu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva posúdil ako úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa o tom, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcou v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný považoval záver súdu

prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebol "bdelý" s tým, že mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými by mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Uviedol, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností. Podľa ust. § 135 ods. 1 Zákona o cenných papieroch (platného v tomto znení od 1. mája 2007) Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že v priebehu celého konania tvrdila opak - preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi. Povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska je dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka D.. I. P., C.. preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, t.j. že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom. Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom D.. E. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Navrhovateľ poukázal tiež na to, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a. s. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi (v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch) ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 € nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu mu banka svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal ďalej na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch; z uvedeného vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 Národnou bankou Slovenska.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011 č. ODT-10890-4/2010 (právoplatným dňa 18. júla 2011) zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti. Údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva boli neaktuálne už k 31. decembru 2006. Z uvedeného vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo

ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011 (zákazom činnosti).

Navrhovateľ mal tiež zato, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní a ak áno, v akom rozsahu. Súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. apríla 2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu - preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je (podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu) povinný mu dané plnenie vrátiť. Zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Uviedol, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20. augusta 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným subjektom a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Záverom vo svojom odvolaní navrhovateľ poukázal na závery uznesenia Najvyššieho SR zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6MCdo 11/2010 a na to, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p. a preto nemôžu byť právnym podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku.

Oporca vo vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne a právne správne potvrdiť. Uviedol, že súd prvého stupňa pri konaní v prejednávanej veci postupoval maximálne zodpovedne, vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu, riadne zabezpečil listiny aj z iných súdnych konaní a v konečnom dôsledku mal v spise k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, či už predložené navrhovateľom alebo ním. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dostatočne správne zistil skutkový aj právny stav veci, pričom z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti (§ 121 O.s.p.), pretože na prvostupňovom súde už od 2. júla 2012 pravidelne prebiehajú konania v skutkovo a právne analogických veciach. Oporca vo vyjadrení zopakoval svoje počas konania prezentované tvrdenia k skutkovo a právne podstatným skutočnostiam týkajúcim sa daného prípadu a uviedol, že navrhovateľ v konaní nepreukázal bezúspešné uplatnenie nároku voči družstvu PDSI čo znamená, že nepreukázal vznik škody. K námietke o riadnom nevykonaní listinných dôkazov uviedol, že zo zápisnice z pojednávania súdu jasne vyplýva skutočnosť, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri ich oboznamovaní presne špecifikoval o aké doklady išlo a oboznámil ich obsah.

Odvolačný súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 3 O.s.p. (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku nie je dôvodné.

Zodpovednosť za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánmi verejnej moci je objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť; založená je na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu; 2. vznik škody; 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Zákon č. 514/2003 Z.z. definuje nesprávny úradný postup iba príkladmo v ust. § 9 ods. 1 druhá veta tak, že okrem iného sa zaň považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Z obsahu pojmu "nesprávny úradný postup" vyplýva, že vo všeobecnosti

môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 1.6.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 1. 6. 2010 mohla NBS dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1. 1. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z.z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať. NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva navrhovateľ. NBS mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. §§ 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z.z. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľ si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21. 7. 2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.7.2013). Ak si toho navrhovateľ vedomý nebol, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedľuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľa, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemal vedomosť. Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnuť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva. Uvedené znamená, že riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť (čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi). Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. marca 2011, č. GUV

- 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska. Činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu zohľadňujúc aktívny prístup Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi (v konaní preukázaný rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 €, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007 , ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 € a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci; hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť len v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, keďže za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazoval navrhovateľ, jeho interpretácia je nesprávna a zavádzajúca. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškani. Okrem toho Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Z označeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR teda vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky navrhovateľa nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa i v tom, že návrh na začatie konania bol podaný predčasne.

K námietke navrhovateľa, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p. a preto nemôžu byť právnym podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku odvolací súd uvádza, že podľa § 129 ods. 1 O.s.p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na začatie konania, následné podania navrhovateľa a vyjadrenie sa odporcu boli vzájomne účastníkom

súdom prvého stupňa doručované pred pojednávaním nariadeným na prejednanie veci samej. Zo zápisnice z pojednávania súdu nariadeného na deň 24.2.2014 jednoznačne vyplýva, že prvostupňový súd v zmysle § 119 ods. 5 O.s.p. oboznámil účastníkov konania s doposiaľ vykonaným dokazovaním a obsahom spisu. Uvedené znamená, že navrhovateľom vytykané procesné pochybenie súdu prvého stupňa o riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností spôsobom uvedeným v § 129 ods.1 O.s.p. nebolo odvolacím súdom zistené.

Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil vrátane výroku o trovách konania, o ktorých prvostupňový súd správne rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.

Napadnutým uznesením č.k. 10 C 158/2012-678 zo dňa 3.4.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť v lehote desať dní súdny poplatok za odvolanie v sume 20,- € s poukazom na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Uznesenie odvolaním v zákonom stanovenej lehote napadol navrhovateľ podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. domáhajúc sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubení súdneho poplatku zastavil. Namietal, že predmetom konania je nárok na náhradu škody proti Slovenskej republike, zastúpenej Národnou bankou Slovenska podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, konanie ktoré sa začalo do 30. 09. 2012, a na ktoré sa vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, týkajúce sa všetkých položiek Sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch, teda aj poplatku uvedeného v položke 7a.

Odvolací súd preskúmal vec i z hľadiska tohto odvolania podaného proti uzneseniu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. , bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa položky 1 bod 3 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Zákonom č. 621/2005 Z. z. ustanovenia § 4 ods. 1 cit. zákona bolo vypustené písm. c/ od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom s účinnosťou od 01. 01. 2006. Zákonom č. 621/2005 Z. z. s účinnosťou od 01. 07. 2007 bolo vsunuté do § 4 ods. 1 zákona písm. k/ od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktoré bolo písm. k/ z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona vypustené zákonom č. 286/2012 Z. z., s účinnosťou od 01. 10. 2012 s tým, že za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je určená osobitná sadzba, v sume 20,-€ (položka č. 7a sadzobníka; od 01.10.2012). Z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 (§ 18ca zákona).

V súdnej veci sa navrhovateľ žalobou podanou na súd prvého stupňa dňa 21.8.2012 domáhal náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., o návrhu ktorom bolo rozsudkom zo dňa 24.2.2014 súdom prvého stupňa rozhodnuté. Navrhovateľ dňa 13.3. 2014 podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Z vyššie uvedeného výkladu vyplýva, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od 01. 10. 2012 nepožíva vecné oslobodenie od súdnych poplatkov. Návrhy vo veci samej, odvolania, dovolania sa spoplatňujú ku dňu ich podania a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania poplatkového úkonu. Ak teda podal navrhovateľ odvolanie po 01.10. 2012 vznikla mu povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania; výška poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa je v rovnakej sadzbe ako poplatok z návrhu na začatie konania (po 01. 10. 2012).

Bezvýznamné z aspektu právneho posúdenia súdnej veci je, kedy bol podaný návrh na začatie konania , keďže zákonodarca rozlišuje medzi návrhom na začatie konania, odvolaním, dovolaním podania, ktoré sú z hľadiska zákona o súdnych poplatkoch samostatnými poplatkovými úkonmi, nezávisle od seba idúcimi. Uvedenému záveru nasvedčuje aj ustanovenie § 6 ods. 2 citovaného zákona podľa ktorého, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni.

Ak prvostupňový súd zaviazal navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku podané dňa 13.3.2014 postupoval vecne správne, v dôsledku čoho odvolací podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Napadnutým uznesením č. k. 10C 158/2011-680 zo dňa 3.4.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť poplatok za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní 21,60€ v zmysle pol. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov do 10 dní od doručenia uznesenia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil. Uviedol, že poplatok za vyhotovenie rovnopisov a elektronických podaní nie je povinný zaplatiť vzhľadom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, keď poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2010, z ktorého vyplýva, že oslobodenie od súdnych poplatkov (či už osobné alebo vecné) nie je zákonom o súdnych poplatkoch nijako obmedzené a vzťahuje sa na všetky položky uvedené v sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch. Zároveň poukázal na to, že podania boli podpísané zaručeným elektronickým podpisom a preto ich nebolo potrebné dopĺňovať v potrebnom počte rovnopisov.

Odvolací súd preskúmal vec i z hľadiska tohto odvolania podaného proti uzneseniu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Položka 20a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 273/2007 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2007. Zákomom č. 286/2012 Z.z. bolo zo zák. č. 71/1992 Zb. vypustené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k), podľa ktorého bolo od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Zároveň bol týmto zákonom do zákona č. 71/1992 Zb. vložený § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 9. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 9. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Z toho vyplýva, že toto konanie nie je od 1. 10. 2012 oslobodené od súdnych poplatkov. Posudzovaný poplatok nie je poplatkom za konanie, ale za úkon súdu, ktorým je vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní. Iba ak by sa poplatok vyberal za konanie súdu, tak by sa jeho sadzba týkala konania na jednom stupni (§ 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb.). Keďže v danom prípade išlo o poplatok za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní, oslobodenie od jeho platenia sa s poukazom na § 18ca vzťahuje len na úkony navrhnuté do 30.9.2012. Vychádzajúc teda z názoru Najvyššieho súdu prezentovaného v jeho rozhodnutí sp. zn. 5 M Cdo 20/2010 je navrhovateľ oslobodený od všetkých poplatkov uvedených v Sadzobníku súdnych poplatkov, avšak len za úkony navrhnuté do 30. 9. 2012. V prejednávanej veci bol poplatok vyrúbený za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní, ktoré boli súdu prvého stupňa doručené v roku 2013, teda po termíne 30. 9. 2012 a z tohto dôvodu je navrhovateľ povinný zaplatiť súdny poplatok v zmysle pol. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Neobstojí odvolacia námietka navrhovateľa, že netreba dopĺňať podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom a preto mu nevzniká poplatková povinnosť (zrejme odvolateľ mal na mysli poznámku č. 1 k položke 20a Sadzobníka súdnych poplatkoch). Nebolo sporné, že podania navrhovateľa doručené súdu boli podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Odvolací súd však poukazuje na to, že je potrebné rozlišovať medzi súdnym poplatkom za vyhotovenie rovnopisu podaní urobených elektronickými prostriedkami podpísanými zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona (viď položka 20a sadzobníka súdnych poplatkov) od úhrady vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O.s.p.. Ak bolo podanie urobené elektronickým prostriedkom podpísaným zaručeným elektronickým podpisom, súd vyhotoví potrebný počet rovnopisov a ich príloh bez toho, aby žiadal náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (poznámka 1 k položke 20a sadzobníka). Uvedené však nezabavuje povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok, keďže súdny poplatok nepredstavuje náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ide o dva rozdielne, samostatné nároky).

Ak prvostupňový súd zaviazal navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní postupoval vecne správne a odvolací napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní plne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal pretože v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.